

Lovgivning, som Regjeringen har foreslaet, det er at frigjøre os fra en Anordning, som er kommen frem paa en Tid, hvor man endnu langt mere end i Dieblisset theoretiserede over det hele Fængselsystem, hvor man stod paa et saadant Standpunkt, at man i en endnu langt højere Grad haabede paa alle Menneskers Forbedring, at man langt mindre end nu havde indset, at der imellem den, der er fuldt affindig og aldeles ikke kan styre sig selv, og den, der er fuldstændig vel organiseret og kan styre sig uden engang at behøve at overveie rigtig, hvad han gjør, ligger en heel Række af mere eller mindre Affindige, og det er Forbryderne. Det er en Mangel paa fuldstændig menneskelig Organisme, der hovedsagelig er Skyld i, at Forbryderen bliver Forbryder og bliver en uforbederlig Forbryder; det er Mangel paa den kraftige Villie, som er nødvendig til at modstaae Verdens Fristelser, som er Aarsag til Forbrydelsen; men denne kraftige Villie kan man efter min Mening ikke indgive Nogen ved disse Midler; man har haabet det mere, førend Erfaringen har lært det Modsatte. Men uagtet jeg for mit Vedkommende ikke har den Tro, at man kan udrette noget Væsentligt ved at forøge Cellernes Antal i Dwindefængsler, saa vil jeg dog tilraade at gaae denne Vej, hvis Regjeringen ikke skulde finde nogen afgjort Væsentlighed derved, og jeg vil da tilraade, at man gaaer frem paa den Maade, at man undersøger, om ikke Bygningen kan indrettes saaledes, at enkelte Dele af den, selv om det skal stee med Beføstning, anvendes til deri at opføre Celler, saa at man efterhaanden, som man anseer det nødvendigt, forøger Cellernes Antal. — At gaae videre i denne Henjæende forekommer mig at gaae ud over Grændsen af det Forstandige, som er at følge Erfaringens Vej i denne Sag. Man maa ikke ubelukkende betragte Cellesfængslerne — det er det, som især bringer mig til at tænke paa Muligheden af at benytte flere Cellesfængsler eller Celler — som den haardeste Straf for Vedkommende; nei, det er tværtimod erkjendt, at det maa betragtes som en Slags Belønning for Mange. Der søges om Cellesfængsler, som man udenfor Fængslerne søger om en bedre Stilling. Det er naturligt, at den, der i Livet har været omgivet af

ikke raa Mennesker, følger sig langt mere tryk- ket, naar han i Fængslet omgives af den Klasse Mennesker, der maaskee i mange Henseender ikke ere værre end han selv, men som have det ved sig, at de i Omgangsverdenen indvirke tryk- kende paa Andre, og de, som daglig føle dette Tryk paa sig, vusse hellere at bringe det Offer at give Slip paa den Bøvlære, som er en Følge af, at man lever sammen med Andre, og søge derfor Cellesfængslerne snarere som en Frigjæ- relse for en haardere Straf end som en haar- dere Straf. Nu kunde man jo sige, det er ikke rigtigt at indbrømme et saadant Forlangende; Alle blive dømt lige og skulle ogsaa straffes lige; men dertil svarer jeg: den Art Retsfjen- delse indenfor Fængslernes Grændse er den vrængeste Maade at anvende Straffen paa. Saa snart der er tilkjendt en Mand den ulyk- kelige Stilling, at skulle holdes indenfor Fængslets Grændser, saa skal man ikke længere dømmes og rækkes efter Strafferegler, som ikke passe efter Individet, men man skal opfatte de Enkelte efter deres forskellige Væsenlighed, og see saa meget som muligt at tilpasse Forhol- dene derafter, for at levere ham tilbage til Samfundet saa taalelig, som han kan blive, og i mange Tilfælde saa god, som han ellers al- drig var bleven. Dertil er egentlig Celles- fængslet skiftet, og derfor kan det netop være nyttigt, at der i et Dwindefængsel kan findes en heel Deel Celler, for at den Dwind, hvis finere Følelse ikke ganske er gaaet tilgrunde, skal kunne sondre sig fra dem, der i deres raaeste Dwindelighed træde hendes finere Fø- lelse for nær og bestabige hende, om jeg saa maa sige.

Kayser: Det foreliggende Lovudkast gaaer ud paa, at der skulde opføres et Fængsel i Bi- borg, et Dwindefængsel paa Christianshavn, en Ombygning af Mandsfængslet paa Christians- havn og en Udvidelse af Fængslet i Horsens. Dette er et Arbejde, hvortil er calculeret at ville medgaae 450,000 Rd., og som i det Tid- sigste vil kunne udføres i Løbet af 4 Aar. Jeg troer, at der blandt Alle er fuldstændig Enig- hed tilstede om, at Fængslet i Viborg er det, der for Dieblisset er i den fletteste Tilstand, og som man hurtigst maatte vusse opført,